

RÖVID KÖZLEMÉNYEK

Nagy póling (*Numenius arquata*) fészkelése a Mosoni-síkságon

Terepbejárás során 2001. június 8-án fiókáit vezető nagy pólingot (*Numenius arquata*) figyeltem meg Hegyeshalom község külterületén. A terület a Lajta–Hanság Rézvénytársaság kezelésében áll, rajta a Nyugat-magyarországi Egyetem Vadgazdálkodási Tanszéke indított el egy élőhely-fejlesztési projektet az apróvadállomány növelésének céljával. A kezelés hatására keskeny parcellák mozaikjából álló mezőgazdasági terület alakult ki, melynek teljes területe 1200 hektár.

A területet kettészelő Rétárok-csatorna töltése mentén a fenti időpontban lekaszálták a fűvet, a pólingszülő fiókáival ezen a táplálékdús sávon táplálkozott, amikor megpillantottam őket. Közeledtemre a négy fióka a takarást nyújtó gabonaparcellába futott, míg az idős madár csendben elrepült.

A fiókák még pelyhesek voltak, legfeljebb egy hetesek, megközelítőleg rigóméretűek. Kettőt közülük sikerült meggyűrűznöm. Váczi Miklós természetvédelmi őr három héttel később az egyik gyűrűvel jelölt fiókát elpusztulva találta ugyanott. A már részben kitollasodott, de még röpképtelen madarat valószínűleg mezőgazdasági gép pusztította el.

A területen korábban folytatott megfigyelések valószínűsítették a nagy póling fészkelését, mivel 1999-ben és 2000-ben is láttunk és hallottunk egész nyáron egy, illetve két párt. A 2001-ben megtalált család bizonyította a faj megtelepedését.

Successful brood of Curlew (*Numenius arquata*) in North-West Hungary

In 2001, an adult Curlew (*Numenius arquata*) was observed with its four downy chicks feeding in a new-mown meadow close to the Austrian border (Hegyeshalom). This is the first confirmed brood of this species in that region. Two chicks were banded; one of them was found dead 3 weeks later at the same place probably killed by an agricultural machine.

Laczik Dénes – MME Baranya Megyei Helyi Csoport,
H-7634 Pécs, Muskátli u. 17. – dinicsek@freemail.hu

Döglött halakat fogyasztó vízisikló (*Natrix natrix*)

2003 nyarának végére a fertőújlaki élőhely-rekonstrukciós területéről a hosszan tartó szárazság miatt szokatlanul gyorsan eltűnt a víz nagy része, sőt augusztus végére még a Nyéki-szállás melletti kis keresztcsatorna is teljesen kiszáradt. A természetvédelmi őrház melletti csatornaszakaszon (ahol a legtovább maradt meg a csatornában a víz) több száz 8-10 cm-es kárász (*Carassius carassius*) és compó (*Tinca tinca*) rekedt meg, melyek a teljes kiszáradást követően rövid idő alatt el is pusztultak. Augusztus utolsó hetében többször megfigyeltem, hogy egy jókora (80-100 cm-es) vízisikló megjelent a kiszáradt csatorna szélén, majd a mederbe kúszva megragadott egy már döglött halat és elkezdte lenyelni. Eleinte azt gondoltam, hogy esetleg még agonizáló, vergődő halat zsákmányolt, de a későbbi napokon is – amikor már biztosan minden hal elpusztult – többször megjelent, és elfogyasztott egy-egy döglött halat. A csatorna környékén több vízisiklót is észleltünk ebben az időben, így nem kizárt, hogy más példányok is fogyasztottak a döögökből, de én mindig csak a már említett nagy termetű példányt láttam táplálkozni.

A megfigyelést rendkívül érdekesnek tartom, többeket megkérdeztem, és szinte senki sem látott még hasonlót. Egyedül Görögh Zoltán számolt be arról, hogy először 2002-ben figyelte meg, hogy Nyíregyházan, az Igrice-mocsár egyik, aszályos időben rövidebb-hosszabb időszakra mindig kiszáradó kisebb csatornájához – annak kiszáradásakor – rendszeresen járnak vízisiklók, és mind a még élő, mind a már elpusztult apró halakat fogyasztják. Az irodalom sem említi a vízisikló dögevését, sőt e fajnál a dögevés már azért is furcsa, mert köztudott, hogy a vízisikló nem is öli meg áldozatát, hanem élve nyeli le azt.

Grass Snake (*Natrix natrix*) feeding on dead fish

It was observed in August of 2003 that a well developed Grass Snake (*Natrix natrix*) was feeding on dead fish of 8-10 cm size (including *Carassius sp.* and *Tinca tinca*) in a dried bed of a small canal near to Fertőújlak. My observation was interesting because in the literature never has been reported the necrophagous behaviour of a Grass Snake, and it is well known that it swallows usually its prey alive.

Dr. Hadarics Tibor – MME Soproni Helyi Csoport
H-9400 Sopron, Wälder József utca 4. D/2. – sitke@t-online.hu
